Cofnodion cyfarfod rhif 91
Pwyllgor Cynghori Cymru
Cyfarfod hybrid ar 28 Tachwedd 2023

Yn bresennol

Robert Andrews	Cadeirydd
Angharad Evans	Aelod
Aled Eirug	Aelod (eitemau 1-9)

Hefyd yn bresennol

Eleanor Marks	Cyfarwyddwr, Ofcom Cymru
Elinor Williams,	Pennaeth Materion Rheoleiddiol, Cymru, Ofcom
Meleri Evans	Rheolwr Materion Rheoleiddiol, Cymru, Ofcom
David Jones	Aelod ar ran Cymru o Fwrdd Ofcom
Ruth McElroy	Aelod ar ran Cymru o'r Bwrdd Cynnwys
Rick Hill	Cadeirydd, Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau

Cydweithwyr eraill yn Ofcom

Ymddiheuriadau
Tom Crick Aelod

Eitemau ar yr Agenda	Gweithredu
1. Cyflwyniad Croesawodd y Cadeirydd y rhai a oedd yn bresennol i gyfarfod rhif 91 Pwyllgor Cynghori Cymru. Cafwyd ymddiheuriadau gan Tom Crick gan ei fod wedi nodi'n ddiweddar y byddai'n ymddiswyddo oherwydd gwrthdaro rhwng buddiannau gyda rôl newydd. Ymddiheurodd Aled Eirug am eitemau 10-13.	
2. Datgan Buddiannau Aelodau – ar lafar Dim.	
3. Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 13 Mehefin 2023 a materion sy'n codi CYMERADWYWYD y cofnodion, gan ychwanegu sylwadau a gafwyd gan y Cadeirydd.	
4. **Adroddiad y Cadeirydd – ar lafar** Rhoddodd y Cadeirydd ddiweddariad llafar o weithgareddau ers y cyfarfod diwethaf gan gynnwys canlyniad y drafodaeth Ffyrdd o Weithio a oedd yn cynnwys: • Bydd gwasanaeth cyfieithu ar y pryd Cymraeg ar gael ym mhob cyfarfod. • Cadarnhau mai cylch gwaith y Pwyllgor yw llunio a chanfod cyngor i Ofcom mewn ffordd glir a manwl.	

Eitemau ar yr Agenda	Gweithredu
• Mewn ymateb i gwynion aelodau am ormod o negeseuon e-bost gan Ofcom, awgrymwyd y gallai Aelodau optio allan o ddiweddariadau a hysbysiadau Ofcom i gael llai o negeseuon e-bost. Mae'r aelodau'n cael eu hannog i osod rhybudd i gyfrifon e-bost preifat pan dderbynnir negeseuon e-bost gan Ofcom. • Bydd yr hysbyseb ar gyfer aelodau newydd nawr yn cynnwys chwilio am dri aelod newydd yn dilyn ymddiswyddiad Tom Crick. Mae'r aelodau'n cael eu hannog i dynnu sylw at y swyddi gwag drwy eu rhwydweithiau. Mae'r Bwrdd Cynnwys hefyd yn recriwtio aelodau newydd. • Bydd Ofcom Cymru yn edrych ar ffyrdd eraill o hysbysebu'n ddwyieithog gyda chydweithwyr yn y maes Cyfathrebiadau. EM i gysylltu ag asiantaeth recriwtio. • Bydd y Cadeirydd ac Ofcom Cymru yn awgrymu cyflwynwyr ar gyfer cyfarfodydd y flwyddyn nesaf gan nodi y byddai'n ddefnyddiol cael mwy o wybodaeth am y byd ar-lein. Cytunodd y Cadeirydd i ddosbarthu dogfen ar y cyd i gasglu awgrymiadau. Aelodau i'w llenwi.	PCC Ofcom Cymru PCC/ Ofcom Cymru
5. Y Diweddaraf: Aelod Bwrdd Ofcom ar ran Cymru Roedd Aelod y Bwrdd ar ran Cymru wedi rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am ddiwrnod Strategaeth Flynyddol y Bwrdd a gynhaliwyd ym mis Awst. Dywedodd eu bod wedi trafod dwy thema gyffredinol. Y cyntaf oedd dyfodiad deallusrwydd artiffisial a'r cyfleoedd a'r risgiau cysylltiedig. Trafododd yr aelodau effaith deallusrwydd artiffisial ar gyfieithiadau Cymraeg. Yr ail thema oedd geo-wleidyddiaeth yng nghyd-destun y DU gyda ffocws ar: fathau o arloesi a thechnoleg; effeithiau ar ddatblygu economaidd; seiberddiogelwch; a llywodraethu a rôl rheoleiddwyr. Cafwyd trafodaeth ar sut y gallai deallusrwydd artiffisial helpu gyda chyfieithu Cymraeg – mae Ofcom yn edrych ar opsiynau. Awgrymodd y gallai cynrychiolydd o Brifysgol Bangor annerch un o gyfarfodydd y PCC yn y dyfodol i drafod rhinweddau deallusrwydd artiffisial o fewn rôl iaith. Dywedodd EW ei bod wedi defnyddio hyn yn bersonol a bod y galluoedd cyfieithu wedi cael cryn argraff arni. Bydd Ofcom yn ymchwilio i'r manteision. <u>CYNGOR ALLWEDDOL</u> Dylai Ofcom edrych ar ysgogi'r defnydd o gyfieithu peirianyddol.	Ofcom Cymru
6. Diweddariad – Aelod ar ran Cymru o'r Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau Roedd Cadeirydd y Panel Defnyddwyr Cyfathrebiadau a'r Aelod dros Ogledd Iwerddon wedi cyflwyno papur ymlaen llaw ac wedi tynnu sylw at y materion canlynol: • Mae'r Panel yn disgwyl i'r Llywodraeth gwblhau'r broses o recriwtio aelod ar gyfer Cymru. Mae ymgyrch recriwtio ar gyfer Cadeirydd newydd yn cael ei chynnal hefyd. • O ran mudo VoIP, mae ymchwil yn parhau ar y ffordd orau o gyfathrebu â'r defnyddwyr yr effeithir arnynt. Y darparwyr cyfathrebiadau sy'n dal yn gyfrifol am yr ymgyrch ar draws y DU. Awgrymwyd i'r Pwyllgor wahodd rhywun o BT i annerch y Pwyllgor mewn perthynas â VoIP. • Mae pryder parhaus am fynediad at wasanaethau post dibynadwy a'r cynnig i ddanfon ar lai o ddiwrnodau, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig. • Bydd RH yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor i gadarnhau os yw'r Panel wedi bod yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru yng nghyswllt y safon byw digidol sylfaenol.	Ofcom Cymru Rick Hill

Eitemau ar yr Agenda	Gweithredu
• Mae'r Panel wedi bod yn gwneud rhywfaint o waith ar ddiogelwch ar-lein a defnyddio data personol. Mae'n awyddus i gael pobl ar y Panel sydd â sgiliau ar-lein i edrych ar wahanol fathau o gynnwys. Mae cynllun i gynnal ymchwil i breifatrwydd a moeseg ddigidol yn dilyn darn o waith a gomisiynwyd yn flaenorol. CYNGOR ALLWEDDOL nawr/cyn bo hir bydd ymchwil PSTN yn dechrau cyfrifyddu ar gyfer ymddygiad/teimlad defnyddwyr ar ôl mudo, nid dim ond cyn, i ddarparu profiadau go iawn o fudo.	
7. Y Diweddaraf: Aelod ar ran Cymru o'r Bwrdd Cynnwys Roedd Aelod Cymru o'r Bwrdd Cynnwys eisoes wedi dosbarthu adroddiad diweddaru ac ystyriwyd bod pawb wedi'i ddarllen. Ar ben hynny, tynnodd sylw at y pwyntiau canlynol: • Daw tymor Cadeirydd y Bwrdd Cynnwys i ben ddiwedd mis Ionawr. • Ar hyn o bryd mae'r Bwrdd yn asesu pa bynciau y mae am eu codi. Un o'r rhain yw'r dirwedd newyddion yn y gwledydd a'r rhanbarthau. • Dywedodd nad yw'r agenda ar hyn o bryd yn cynnwys eitem benodol ar gyfer materion yn y gwledydd a'r rhanbarthau. Mae cylch gwaith y Bwrdd mor eang. Mae'r Aelod ar ran Cymru yn bwriadu trafod sut gellir gwella hyn â'r Cadeirydd newydd. Teimlai fod angen aelodau newydd ar y Bwrdd i sicrhau cynhwysiad ac eglurder lleisiau o bob un o'r gwledydd. • Cafwyd trafodaeth am ddiogelwch ar-lein a faint o waith a ddisgwylir gan y Bwrdd Cynnwys. Mae'r Bwrdd yn bwriadu llunio strategaeth. Awgrymwyd y gallai fod angen strategaeth gyfathrebu i fynd i'r afael ag unrhyw gamddealltwriaeth o gylch gwaith Ofcom.	
8. Y Diweddaraf: Polisi Cyhoeddus Roedd papur diweddaru wedi'i ddosbarthu i'r aelodau. Ymunodd Kate Biggs â'r cyfarfod a thynnodd sylw at nifer o feysydd polisi a datblygiadau Seneddol gan gynnwys. • Mae Bil y Cyfryngau yn mynd rhagddo'n gyflym, rhoi'r Bil Ar-lein ar waith a pharatoi ar gyfer yr Etholiad Cyffredinol sydd ar fin cael ei gynnal. • Wrth ateb cwestiwn am S4C, dywedodd KB fod y sefyllfa ar hyn o bryd yn cael ei monitro gan staff Ofcom Cymru ond nad oedd hyn yn fater i Ofcom. • Cafwyd trafodaeth am yr ymgynghoriad parhaus ar y Rhwymedigaeth Gwasanaeth Cyffredinol. Trafododd yr aelodau y broses arfaethedig o annog rhanddeiliaid yng Nghymru i gymryd rhan. Mae Ofcom Cymru wedi bod yn gweithio gyda thîm Llundain ac yn chwilio am gyfleoedd i drefnu cyfarfodydd un i un gyda rhanddeiliaid. Awgrymwyd y dylid cynnal trafodaeth barhaus hefyd am bosibilrwydd trefnu digwyddiadau bord gron ehangach yn y dyfodol. KB i roi gwybod i'r aelodau os oes cynllun ymgysylltu ar waith ar hyn o bryd.	KB
9. Adroddiad: Datblygiadau Diweddar yng Nghymru Fe wnaeth Eleanor Marks, Cyfarwyddwr Cymru, dynnu sylw at y canlynol o'i hadroddiad ysgrifenedig, a oedd wedi cael ei ddosbarthu i'r aelodau cyn y cyfarfod: • Roedd Ofcom Cymru wedi cynnal cyfarfod Bwrdd Ofcom y tu allan i Lundain ym mis Tachwedd a diolchodd i'r tîm am drefnu digwyddiad llwyddiannus.	

Eitemau ar yr Agenda	Gweithredu
• Y diweddaraf am recriwtio. Ar hyn o bryd mae Ofcom Cymru yn recriwtio ar gyfer Uwch Gynghorydd yr Iaith Gymraeg a thri aelod o Bwyllgor Cynghori Cymru. Mae swydd wag ar gael o hyd ar gyfer Cydymaith ar-lein a fydd yn cael ei hysbysebu yn y flwyddyn newydd. • Cadarnhaodd EM fod Ofcom wedi cymeradwyo'r cynigion ar gyfer newidiadau yn BBC Cymru 2. • Rhoddodd ddiweddariad ar y swmp mawr o waith iaith Gymraeg cyfredol. Mae Ofcom Cymru yn dal i ddisgwyl clywed yn ôl gan Gomisiynydd y Gymraeg am amrywiad y gofynnwyd amdano i'r Safonau o ran y cyfryngau cymdeithasol. • Trafododd yr aelodau bwyntiau a godwyd yn adroddiad y Pwyllgor Materion Cymreig ar Ddarlledu yng Nghymru. Roedd hyn yn cynnwys barn y Pwyllgor ar gefnogi digwyddiadau rhestredig yng Nghymru. Awgrymwyd bod y Pwyllgor yn llunio ymateb i'w gynigion a'i fod yn trafod hyn ymhellach yn nes ymlaen. <u>CYNGOR ALLWEDDOL</u> ynghylch: BBC Radio Cymru 2 – Cytunodd PCC â'r asesiad cytbwys o'r penderfyniad.	PCC
10. Channel 4 Ymunodd Briony Robinson, Sam Westbrook (yn bersonol) a'r Pennaeth Chwaraeon (drwy Teams) â'r cyfarfod a rhoi cyflwyniad ar weithgareddau cyfredol a diweddar Channel 4 a'i weithgareddau yn y dyfodol. Amlinellodd y tîm gynlluniau'r Sianel ar gyfer y dyfodol gan gynnwys rhoi sylw i'r Gemau Paralympaidd. Roedd yr aelodau'n falch iawn o glywed am gynlluniau i droi'r Tramshed yn ganolfan gynhyrchu/stiwdio ar gyfer y Gemau Paralympaidd a digwyddiadau chwaraeon yn y dyfodol fel Fformiwla Un. Diolchodd y Cadeirydd i'r tîm am eu hamser a'u cyflwyniad. SW i ddosbarthu'r sleidiau.	C4
11. Aildrwyddedu Sianel 4 Bydd yr eitem hon yn cael ei haildrefnu mewn cyfarfod yn y dyfodol.	
12. Dyfodol dosbarthu teledu Trafodwyd y papur Cais am Dystiolaeth. Nododd y Pwyllgor mai'r dyddiad cau ar gyfer derbyn ymatebion oedd 12 Rhagfyr. Nid oedd y Cadeirydd wedi derbyn unrhyw sylwadau nac ymatebion i'r cwestiynau a ofynnwyd yn y ddogfen gan aelodau hyd yma. Trafodwyd y cwestiynau a ofynnwyd ond oherwydd nad oedd llawer o aelodau yn bresennol yn y cyfarfod, cytunwyd y byddai'n drafftio ymateb amlinellol ac yn ei ddosbarthu i'r aelodau am fewnbwn gan fod amser yn brin. Mynegodd Ofcom ei bod hi'n bwysig bod PCC yn ymateb. EW i holi os oedd modd ymestyn y dyddiad cau.	Ofcom Cymru
13. Ymgynghoriad ar Niwed Anghyfreithlon Rhoddodd Laura Nettleton a Rachael Krishna gyflwyniad i'r Pwyllgor. Cafwyd trafodaeth am ofynion iaith Gymraeg. Gofynnodd yr aelodau pa sgyrsiau oedd wedi cael eu cynnal gyda phlatfformau am iaith. Sut byddai sylw sarhaus Cymraeg yn cael ei drin? Dywedodd y tîm eu bod yn ymchwilio i'r maes hwn ac y byddent yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor ar y broses o ddelio â deunydd o'r fath.	LN

Eitemau ar yr Agenda	Gweithredu
CYNGOR ALLWEDDOL – Ynghylch Diogelwch ar-lein: oherwydd bydd fframwaith Ofcom yn caniatáu i blatfformau ddefnyddio peiriannau i adnabod cynnwys niweidiol yn y lle cyntaf, mae hi’n bwysig bod Ofcom yn sicrhau bod platfformau’n gallu adnabod cynnwys niweidiol Cymraeg yn y ffordd orau. Dylai hyn gynnwys darparu rhestrau o wasanaethau cyfieithu awtomataidd i blatfformau.	
14. Eitemau gwybodaeth (wedi’u nodi)	
Eitemau allweddol i’w nodi o’r cyfarfod heddiw: • Eitem Aelod o’r Bwrdd: Ofcom i archwilio trosoledd drwy ddefnyddio deallusrwydd artiffisial ar gyfer cyfieithu • Panel Defnyddwyr Gwasanaethau Cyfathrebu: awgrymodd y Pwyllgor i’r Panel y byddai ei ymchwil efallai’n hoffi ystyried teimlad ar ôl mudo. Y Panel i edrych ar wella’r cyfathrebu am fudo. PCC i gefnogi ac i gryfhau pryderon y Panel Defnyddwyr Gwasanaethau Cyfathrebu gan ddefnyddwyr ar ôl mudo. • Polisi Cyhoeddus: mynegodd y Pwyllgor bwysigrwydd ystyried deallusrwydd artiffisial i gynorthwyo gyda chyfieithu Cymraeg. Ni chynigwyd eitemau ychwanegol ar yr agenda. **Dyddiadau cyfarfodydd yn y dyfodol:** Mynegodd y Pwyllgor bryder bod cyfarfodydd mis Hydref a mis Tachwedd yn 2024 yn agos iawn at ei gilydd a gofynnodd i Ofcom Cymru ymchwilio i bosibilrwydd newid y dyddiadau.	Ofcom Cymru Panel Defnyddwyr Gwasanaethau Cyfathrebu Ofcom Cymru